

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:
Kutasi Imre.
Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház.
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház.
Hirdetések a legmérékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Reformpolitika.

Debreczen febr. 8.

A reformok legfőbbje: a polgári házasság s a vallásszabadság.

Ereztük már az előtt is, akkor is, hogy ezt a szabadelvű párt által megvalósítani nehéz feladat lesz. Hiszen annak a zászlója alatt van majdnem minden katolikus püspök s a mágnások nagy része. Tudtuk azt is, hogy Róma anathemával és enciklikákkal fog küzdeni ezen program ellen. S félve sejtettük azt is, hogy maga az udvar is idegenkedik attól.

A harc meg is indult mindjárt minden vonalon. A szabadelvű párt bomladozik, papság és mágnásság megkezdte a keresztes háború hirdetését. Róma befúvott a harci trombitába s az udvar ellen-szenvét is élénken illusztrálja a Schoppereset.

Nem csodálható tehát, ha bizonyos fásult lehangoltságot észlelünk a kormányon is, a szabadelvű pártban is.

S most olvassuk, hogy a kormány legközelebb beterjeszti a polgári anyakönyvezésről és a zsidó vallás recepciójáról szóló javaslatot. S ezzel hallgatag az is van mondva, hogy a polgári házasság ez idő szerint elhalasztatik ad calendis graecas.

Polgári házasság helyett csupán polgári anyakönyvezés s az általános vallás-

szabadság helyett csupán a zsidó vallás recipiálása.

Ime ide juttatott bennünket a természetellenes pártalakulás.

Az ok ugyanis az, hogy a kormány nem látja elég erősnek, elég homogénnek a szabadelvű pártot arra nézve, hogy azzal a harcot megvívja a klerus, a mágnásság nagyobb része, Róma és az udvar ellen.

Ez tökéletesen igaz. Hanem azért ebből nem a lemondás, nem a zászlómeghajtás, hanem az következik, hogy alakítsunk egy nagy pártot a polgári házasság és az általános vallásszabadság programjával.

S ez meg is alakítható. Megalakítható pedig a szabadelvű pártnak nagyobb s valóban szabadelvű részéből, a nemzeti pártból, az Ugron-pártból s hihető, a függetlenségi párt egy részéből is. Csak nem kell attól a fuziótól úgy irtózni. Azonban arról is megvagyunk győződve, hogy ha az irányadó körök egy része ma irtózik is attól, holnap már nem fog irtózni. Az események kérlelhetlen logikája, mely erősebb még a gyűlöletnél is, kényszeríteni fog mindenkit a fuzió eszméjének elfogadására, mert e nélkül lehetetlen lesz a kitűzött reformokat megvalósítani.

Ezek megvalósítása pedig a nemzet-

nek legnagyobb érdeke s a kormánynak becsületbeli kötelessége.

A fuzió tehát meglesz előbb-utóbb s akkor aztán lesz ismét egy elvi alapon álló nagy, homogén s az egész országot magába ölelő szabadelvű párt.

S akkor győzelmesen vívható meg a nagy harc a klerikalizmussal, az ultramontán arisztokracziával, sőt magával az udvarral is.

A klerikalizmus nálunk nem oly veszedelmes, mint másutt, a mi püspökeink hazafiasak s nagy okuk is van nem vinni végletekig törésre a dolgot. Az ultramontán elemek pedig csak az arisztokrácia körében graszszálnak s idegenek a nemzet nagy zömétől.

Az elvtelen Róma pedig, mely Franciaországban a köztársasággal kaczerkodik, ha látja erőnket és elhatározásunkat, elővéve szokott modorát, önként meghátrál. S az udvar is engedni fog a nemzet nagy többsége ismételt óhajának. Hiszen nagyobbakban is engedett már az udvar s Ausztriában már 25 év óta meg van, habár csak facultativ alakban, a polgári házasság.

Félre tehát a reménytelenséggel s a lemondással. Tömörüljenek a pártok elvi alapon a polgári házasság és az általános vallásszabadság kérdésében s a szabadelvűségé a jövő bizonyára Magyarországon.

(a.—e.)

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A bűnös Desdemona.

— Egy angol színész életéből. —

Az az esemény, melyet alább elmondok, több mint husz éve, hogy megtörtént s mégis annak minden legapróbb részlete élénken emlékezetemben.

Színész voltam az időben, — fiatal és szegény, de telve reménnyel és becsvágygyal. Fiatalságom és kezdőszínész voltom dacára már némi tekintélyre tettem szert a színpadon s az idősebb színészeknél a Shakespeare-dramák főszerepeire voltam szerződöttem. Igen sikerült szezonunk volt, melynek vége felé felváltva Hamletet és Othellót játszottuk.

Az igazat megvallva, nem az én művészetem vonzotta esténként a közönséget a színházba. A fővonzóerőt egy bizonyos Miss Vernon képezte, ki nemrég szerződött társulatunkhoz s mindjárt első fellépésekor a legnagyobb feltűnést keltette. Csodaszép asszony volt, karcsu, kecses alakkal s rendkívül rokonszenves hanggal.

Ámbár nem volt valami kiváló színész, de az átlagos mértéken felül emelkedtek alkotásai s igazolták azt az általános tetszést, melyben részesült. A színpadon kívül pályatársaival szemben büszke és tartózkodó volt s minden bizalmasodást szigorúan visszautasított. E hideg modora dacára a városban állandó tereferetárgya volt. Többek közt azt beszéltek róla, hogy férjes asszony s miután tönkretette urát, elhagyta őt hűtlenül!

Egy délután nyugodtan étkeztem egy kedélyes kis vendéglőben, midőn belépett egy ur, helyet foglalt velem szemben s ebédet rendelt magának. Nem igen méltattam figyelemre, mivel Othello-szerepemet tanulgattam — a mai estére. Egyzben felpillantottam s akkor észrevettem, hogy az új vendég élesen nézi könyvemet. Szemeink találkoztak s ő elmosolyodott.

— Bocsánat uram, ön Shakespeare-t olvassa?

— Igen!

— Ah! — kiáltá — s a mint látom, Othellót. Ma este Othello megy a Phoenix-színházban is. Ön nemde a darab hőse? Croften ur?

— Igen, ez a nevem!

— Jelen voltam két előadásánál uram s gratulálhatok kitűnő játékához.

Meghajtottam magam, aztán újra felvettem könyvemet, azt akarván vele megértetni, hogy tovább kívánok olvasni. De az idegen ur nem akart elhallgatni.

— Bocsánat — kezdé újra — ha egy pillanatra zavarom, de igen vágyódom magamat önnek bemutatni. Én is színész vagyok, tán ismeri nevemet?

Rápillanték a névjegyre, melyet felém nyújtott s azon egyik legkiválóbb londoni tragikus nevét olvastam.

Rögtön elmult magány utáni vágyakozásom. Rendkívül hízelt nekem, hogy a színpad világának ily fényes csillaga ismeretséget kereste s a legnagyobb készséggel feleltem minden kérdésére. Két óra hosszat tartó igen élénk beszélgetés után azzal az ígérettel váltunk el, hogy másnap a reggelinél újból találkozunk a vendéglőben.

Egészen bizonyos voltam benne, hogy az este a színházban volt, — ámbár én nem láttam.

Miután másnap reggel — mint előre megállapodtunk — együtt költöttük el a reggelit, hírneves barátom egy kis próbáját adta kiváló tehetségének azzal, hogy korunk néhány leg-híresebb színészét utánozta, még pedig oly páratlan virtuozitással, hogy nyíltan kifejeztem bámulatomat.

— Ah! — mondá, miközben leült — a mimikának árnyoldalai vannak s igen gyakran okoz bosszúságot, mivel az ember mindig kedvet érez magában művészetét, rézonon kívül is kipróbálni. Így pl. itt e városban fogadtam egy barátommal — s valószínű, hogy el is veszttem fogadásomat.

Ez a fogadás szorosán összefügg tisztelt kollega ur, az ön személyével s ön bizonyára nevetni fog merészségem felett. Mint tudja, én láttam önt Othelloban s midőn később egy barátommal önről beszélgettem, ez alkalommal utánoztam önt egy-két jelentében.

— Ah! — mondá barátom — a legsikerültebb utánzás sem sokkal jobb a karikatúránál.

— Nos hát! — kiáltottam én — fogadok veled ötven fontban, hogy Othello utolsó jelenetét a Phoenix színházban úgy megjátsszom, hogy sem a közönség, de még az együtszereplők sem veszik észre, hogy más valaki játsza Croftan szerepét.

— Áll a fogadás! — mondá barátom s kezet fogtunk.

— Nagyon szívesen közreműködném, hogy megnyerje a fogadást — szóltam kollegám-

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése febr. 7-ikén. A tisztviselők fizetésének szabályozása képezte az ülés tárgyát. A képviselő urak elvannak árasztva kérvényekkel s kénytelen-kelletlen beszélnek a partikuláris érdekek mellett. Először is Reitter János beszélt a gazdasági tanintézet tanárok érdekében, aztán Salmen Jenő báró különösen a posta- és táviró-hivatalnokok érdekében szólott s utána Horánszky Nándor kritizálta élesen a törvényjavaslatot.

— **A főrendiház** délelőtt tizenegy óraker tartotta ülését Szilávy József koronaőr elnöke alatt. A napirend előtt gróf Sztáray Antal tette szavát, hogy a képviselőház január 14-iki ülésen oly értelemben nyilatkoztak a főrendiházról, melyet megjegyzés nélkül hagyni nem szabad. Miután a képviselőházban sem a kormány, sem az elnöknek nem volt ez ellen tiltakozó szava, szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a főrendiház hazafiság tekintetében senkitől sem fogad el lezárót. Szilávy József elnök erre kijelentette, hogy a főrendiház nem szokta a képviselőházat felelősségre vonni az ott mondottakért s azt indítványozta, hogy térjenek napirendre az egész kérdés fölött. Ez meg is történt. Ez után a főrendek tudomásul vették az állami számvéviszék elnökének jelölését s elfogadták az ideai unjonczmegajánlásról, az országos nemzeti kiállítás költségeinek fedezéséről s a ragadós tudóbról szóló törvényjavaslatokat. Vita csak az utolsónál volt, melyben gróf Zichy Nándor, gróf Szilávy Antal és gróf Bethlen András földművelési miniszter vettek részt. Az ülés végén a főrendek elhatározták, hogy a hercegprímást bibornokká való kinevezetése alkalmából üdvözölni fogják.

— **Az oláhok a reformok ellen.** A tulzó oláhok közlönye jelenti, hogy az oláh nemzeti párt kebeleiben már megindultak a készülődések, hogy az oláh nemzeti párt állást foglaljon a zsidók recepcziójára, a kötelező polgári házasság s a polgári anyakönyvek behozatalára vonatkozó törvényjavaslatok ellen. Miután a mi oláhságunkat a köztük divó gyakorlat szerint egyik konferenciától a másikig mindig az utolsó konferencián választott huszonöt tagu központi végrehajtó bizottság szokta képviselni, mely Nagyszébenben székel, az oláh nemzeti pártot s illetve az oláhságot az említett reformjavaslatok elleni akcióba ez alkalommal Ratiu — bazesti Pop György — Brote, mint a köz-

hoz, de nem tudom, — miként volna ez lehetséges.

Egyideig még meghánytuk vetettük a dolgot s végül megígérttem neki, hogy tervét minden erőmből támogatni fogom. Meg voltam győződve, hogy a csel sikerülni fog. Termetünk csaknem egy és ugyanaz volt s miután arczát sötétre mázolja s ugyanoly ruhát ölt mint én, egy pillanattal sem kételkedtem, hogy az illuzio teljes lesz.

Másnap Othello ment s megegyeztünk, hogy végre hajtjuk kísérletünket. Az előadás 7 órakor kezdődött. Fél 7 óraker elmentem a szállodába ismerősömért s szerencsésen sikerült őt becsempészni öltözömbbe. Én azonnal átöltöztem szerepemre. Nem hiszem, hogy az este valami nagyon jól játszhattam, mert nem ment ki az eszem az a nyomasztó gondolat, hogy tán mégis rosszul cselekedtem, midőn egy meglehetősen idegen emberrel helyettesítettem magamat.

A negyedik felvonás után fellépésre készen találtam hasonmásomat. A szó szoros értelmében hasonmásom volt. — Bámulatos maszka tökéletessé tette külső hasonlóságunkat.

Most következett felléptének pillanata. Gyorsan felemelkedett, egy futó pillanattal vetett önmagára s aztán felsietett a lépcsőkön.

Bennem égett a kíváncsiság, tanuja lenni a sikernek. Egy puha, széles karimájú kalapot csaptam a fejemre s egy széles, hosszú köpenyt vetve vállaimra, — a kulisszák közé sompolyogtam.

Valóban csodálatosan utánzotta hangomat és modoromat. A közönséget nyilván teljesen

ponti végrehajtó bizottság elnökségének tagjai fogják belevinni.

— **A képviselőház pénzügyi bizottsága** még e hét folyamán ülést tart a kormány azon javaslatának tárgyalása ügyében, mely a közigazgatási reformjavaslatok kidolgozása céljából 15 ezer forintnyi hitelnek a belügyminiszter rendelkezése alá bocsátását kéri. Ugyanazon ülésében meg fogja állapítani a bizottság a képviselői napidij-átalány tárgyában a ház elé terjesztendő jelentését is.

Vasárnap délután.

Debreczen, febr. 8.

A könyvek-könyve, a Biblia tanítja, hogy bevégezve isten a világteremtésének munkáját hat nap alatt, a hetedikén megnyugodott. Ezt a hetedik napot megszentelni kívánja a vallás azoktól, a kiknek — hite van.

Sok adatot hozhatunk fel a multból, hogy a régi kor emberei mennyire megtartották e parancsolatot és adatokat hozhatunk fel arra, hogy a mai pénzvágó, aranybornyut imádó kor mennyire nem szereti megünnepelni vagy betartani az ur napját, a vasárnapot.

Pedig már nálunk is törvénybe van iktatva a vasárnapi munkaszünet — igaz, egy pár száz kibavó ajtóval, — de így is meg van és meg lesz ennek az üdvös eredménye ha nem is a jelenben, de a közel jövőben.

Más államokban, a melyek pedig nagyobb iparos és kereskedő államok mint hazánk, a szigor teljességével tartják be a vasárnapi munkaszünetet, mert nálunk — iparos körökben főképp — nagy feltűnést keltett az a kis hír, hogy Anglia egyik nagyobb városában szigoruan, nagy pénzbírsággal büntették meg egy szabót, mert vasárnap, épen az istenisztelet ideje alatt vitt megrendelőjéhez haza egy — kabátot.

Nálunk — sajnos — a vasárnapi isteniszteletnek elég néptelenek. Nem tartozván e czikk szűk keretébe ennek ismert okait szellőztetni, szivesen mellőzzük, mert hiszen más alkalmakkor eléggé foglalkoztak többen e tárggyal meglehetősen — eredménytelenséggel.

Annyi tény, hogy mint Magyarországon sehol, úgy Debreczenben sem igen tudjuk a munkaszünet nagy napjának, a vasárnapnak legalább délutánját illőn eltölteni.

Sok helyen meg van az, hogy a vasárnap délutánt az ismerősök látogatására szokták fel-

sikerült tévedésbe ejtenie. Szerencsétlenségére épp a pillanatban haladt el mellettem az igazgató.

— Croften? Mi az ördög. Mit keres itt? kiáltá dühösen.

Pár szóval megmagyaráztam neki a dolgot. Azonnal elcsendesedett, mikor megtudta a hírneves tragikus nevét. Egy kis vártatva éppoly figyelmesen elmerült az idegen színész játékába, mint magam.

— Jupiterre — mondá — ez bámulatos. Szavamra mondom, Croften, ha itt nem állna mellettem, megesküdném rá, hogy játszik. Hanem egy tekintetben ön meg is közelíti őt! Nézze csak, hogy felvillanyozta Vernont.

S a doktornak igaza volt. A színész oly igazsággal és szenvedélyvel játszott, a hogy még sohasem láttam tőle.

Desdemona megindító, esdeklő szavai szemmel láthatólag szíven kapták a lélekzetét visszafogó közönséget s midőn Othello az ágyhoz lépett, hogy megfojtsa Desdemonát, ennek hangja oly rimázkodó, oly halálrettegéssel teli volt, hogy a közönség mintegy megbüvölve, mozdulatlanul ült, miglen a színész halálhörgése után vadul tomboló tapsokban és kiáltásokba tört ki az elragadtatás.

Othello most kinyitotta Emilia szobájának ajtaját, a ki tudvalevőleg a gyilkosság után közvetlen lép be. Eddig az előadásban — eltekintve az elragadó játéktól — nem volt semmi különös. De most — — — — — úgy látszik a színésznek elment az esze, mert a helyett, hogy meghallgatná Emilia hírét, a ki Rodrigo halálát mondja el, miként azt a szerep előírja, helyette sem azonnal a halálstrófákba fogott, mig a sze-

használni; persze csak a nagy középosztályt érttem, mert hiszen a főuri osztály — s mennyien számítják ide magokat — jogtalanul, nem tartja illőnek e czélra ez időt.

Ez ellen kifogást emelni nem lehet. Igaz, hogy úgy a nők mint az urak leginkább a gyengébb vagy erősb fajú pletykának szentelik ezt a pár órát, megszólva — elég helytelenül — a jelen nem levőket s szó sincs róla: szórakoznak is, de hát kap-e a szív, kap-e a lélek valamit? Nem kap semmit. Minek is annak. Ugy-e édes jó uraim és szép asszonyaim?

Pedig épen annak a munkás középosztálynak, mely egész héten szorgalmasan dolgozik, mondjuk annak kellene a vasárnapi munkaszünet egy pár, vagy csak egyetlen egy óráját is arra fordítani, hogy szívben lélekben, komoly ismeretek szerzésével nemesbitsék magokat.

Igaz: ma már naponta szoktak újságot olvasni, de a mai hirlapok, mint pár órai munka szülőttei a napi események felsorolásával lévén elfoglalva, nem mindég s nem kellő mértékben foglalkozhatnak komolyabb és a művelődésre állandó behatással bíró tárgyak ismertetésével s középosztályunkra nem lenne fölös, ha ilyenekhez jutna.

Iparosaink és kereskedőink és még több százan a mai pályákról ismeretlenek a hazai történelem és irodalom nevesebb részeivel, nem vesznek tudomást a természetan fejlődéséről; nem hallanak idegen országok művelődési és más viszonyairól stb. stb.

— Hiszen, kérem, — mondhatja közbe valaki — ott vannak a könyvek; elég sűrűn jelennek meg a könyvpiacra. Tessék azokból okulni.

— De ez nem áll. Mert a könyvek először drágák, másodsor sok olyat tartalmaznak a miknek fele sem kell. Hogy válogassa ki az iparos, a kereskedő vagy más, miszerint melyik könyvből mit s mennyit olvasson?

Máramaros-Szigeten igen jó formáját találták ki, hogy e téren sikerrel és eredménnyel járjanak el.

Számos tanintézetnek sok ügybuzgó szaktanára vállalkozott arra, hogy vasárnap délután: az istenisztelet befejezése után, egy-egy órára terjedő felolvasást tartanak az általok művelt szaktárgyakból, a melyeken bárki is megjelenhetik és díjtalanul épülhet a maga és övéi hasznára.

Azokat a derék tanárokat nem rettentí az a biztos (?) tudat, hogy egyelőre nem lesz elég közönségek, biznak magokban és más tényezők-

gény Emilia nem tudván a dolgot mire magyarázni, néma bámulattal mered reá.

Lehetetlen leírni vagy csak fogalmat is nyújtani a kétségbeesett fájdalom hangjáról, melylyel a művész az utolsó rimeket mondá:

„Aleppban egykor egy czudar török
Vert egy velenceit s Velenczét káromolta.
Az átkozott kutyát torkon ragadtam
S leszurtam — így!”

Ekkor a művész övéhez kapott, kiragadta a tört hüvelyéből, keblébe döfte azt s a földre zuhant.

Égtem a lelkesedéstől s együtt tapsoltam és kiabáltam a rajongástól szinte megvadult közönséggel, midőn a direktor hirtelen karon ragad s azt sugja fülembe:

— Nézzen csak oda! Vér van a ruháján
— Le a függönynyel! — kiáltá az ügyelőnek.

A függöny legördült felrohantunk a színpadra. Lábainknál a szegény művész feküdt, melében a törrel.

— Lássatok Veranon kisasszony után! — kiáltá a direktor.

Széthajtották a függönyt. Ott feküdt a színész holtan — a selyem és a bársony ágyon.

Mikor a művész zsebeit átkutattuk, egy hozzám intézett levelet találtunk. Ez a levél magyarázta meg, a mit mi örülesi rohamnak hittünk. Vernon kisasszony a felesége volt, aki megcsalta és elhagyta őt. Két év óta hiába kereste őt. Végre itt ráakadt s megboszulta magát.

Az nap óta sohasem léptem fel Othello szerepében.

ben, hog
kivánt s
Per
ha 4-5
4-5 egy
kasz, szá
vekszik

Mo
után fek
mellé ül
mert his
után fel

Pec
a testen,
van vive

Tes
s még a
bormérés
egy pár
jut idő
len órát
lésére is

Es
Van
kik felol
kik tudn
és tanul

bóven;
iskola te
kintve is
közönség
nem is l

Es
— osztá
tartsa a
látogatás
óracsát
vezetne

Del
kellene e
Kiv
szüksége

A po

Eze
melylyel
kérdések
munkát
netét rö

A
Hollandi
kedések
század z
Es nem
hogy Né
ménye a
ban beh

A
a győzel
czime a
resztelés
eszközöl
dolgában
voltak a
sulyozás
házasság
Civilehe
jüdisch
punte k

Ho
zasság a
valamive
terjedt f
ismét ne
inkább a
lyása v
meg pe
gyöngitte
und Mis

A
Franciai
polg. há
hogy a
vezve,
épp ugy
orleansi
szárság

Az
bol vala

ben, hogy üdvös törekvésüknek nem marad el a kívánt sikere.

Persze, hogy nem is fog elmaradni. Mert ha 4-5 ember jelenik is meg egy-egy órán, e 4-5 egyen fog többet toborzani s a rajból szakasz, század, zászlóalj — s tán ezred is növekszik.

Most iparosaink nagy része vasárnap délután feketekávézik, aztán kártya, vagy dominó mellé ül s még a késő éjszaka sem szakítja félbe, mert hiszen az az elv, hogy egész heti munka után felfér egy kis szórakozás!

Pedig a szórakozás ez a fajtája, többet ront a testen, mint egy heti munka, mert tulásba van vite.

Tessék ezt is gyakorolni, ámde: módjával s még arra is jut idő, hogy valamelyik jó hírű bormérés fehér abrosza mellett jó barátok közt egy pár pohár bort ürítsenek, ámde ezek közt is jut idő arra, hogy a vasárnap délutánból egyetlen órát a szív és lélek szórakoztatására és épülésére is fordítsanak egy rövid órácskát.

Es minő könnyen menne ez Debreczenben!

Van legalább 200 oly képzett egyénünk, a kik felolvasások tartására vállalkozhatnának, a kik tudnának több vasárnap délután sok érdekes és tanulságos dolgot elmondani. Van helyiség is bőven; ott vannak a városban szétszórva levő iskola termek, a felső iskolák helyiségeitől eltekintve is van, vagy legalább úgy hisszük: lesz közönség is, mely folyton szaporodni fog, ha nem nem is hétről-hétre, de évről-évre.

Es ha lelkeszeink oda hatnának, hogy a nép — osztály különbség nélkül — lelki szükségnek tartsa a legalább hetenkénti egyszeri templom látogatást, ha tanférfaik áldoznának egy-egy órácskát a közművelődés előmozdítására, hova vezetne bennünket az a lelkes és szép munka!

Dehát persze: kezdeményezés és lelkesedés kellene ehhez — legalább is.

Kíváncsiak vagyunk, mikor érzik ennek szükségességét Debreczenben tenyleg?

S-s.

A polgári házasság története dióhéjban.

Debreczen, febr. 8.

Ezen általános érdeklődéssel szemben, melylyel a napi renden lévő egyházpolitikai kérdések találkoznak, nem vélünk fölösleges munkát végezni, ha a polgári házasság történetét rövid vázlatba foglalva, ismertetjük.

A polgári házasság tulajdonképeni hazája Hollandia, a mennyiben ott törvényhozási intézkedések tették szükségessé a tizenhatodik század zilált felekezeti és társadalmi viszonyai. Es nem e csodálatos játéka a történelemnek, hogy Németalföldön a polgári házasság intézménye a katolikus hívek védelmére lett 1580-ban behozva!

A szabadságharc befejezte után ugyanis a győzelmes protestáns egyház megtorlás jogcíme alatt megtiltotta a katolikusoknak kereszteléseket és esketéseket saját papjaik által eszközöltetni, mind ilyen vallásos ténykedések dolgában a protestáns egység fölönhatóságának voltak alávetve. E lelkiismereti kényszer ellensúlyozására hozatott be a fakultatív polgári házasság: (L. Friedberg die Geschichte der Civilehe 10. I. Szerényi Albert, Civilehe von jüdisch gesetlichen und historischem Standpunkte Bev. IV.)

Hollandiában meghonosodott a polgári házasság a 17. században egész Német-Alföldön valamivel, körülbelül három évvel korábban elterjedt 1647-ben Cromwel alatt Angliában. Itt ismét nem annyira a szabadelvűség, — mint inkább a katolika egyház elleni tüntetés kifolyása volt a mennyiben Cromwel a polgári, még pedig a kötelező polgári házassággal gyöngyöztetni vélte a kath. egyházat. (Hilse, Civil und Mischehe 43.)

A szabadelvűség irományaként tekinthető a Franciaországban 1792-ben megalkotott kötelező polg. házassági törvény, mely daczára annak, hogy a „forradalom gyermekének” lett elnevezve, fentartotta magát a császárság alatt épp úgy mint a Bourbonok, az ezekre következő orleansi királyság az ezt követő második császárság és a jelenlegi köztársaság alatt.

Azóta a polgári házasság kérdése ott, ahol valamely európai államban nincs behozva,

nem tűnt le a napi rendről. Hogy Magyarország áldott talaján miért tud az oly nehezen gyökeret verni, s hogy miért hagyta e tekintetben magát édes hazánk tulszárnyaltatni Olaszország, Ausztria, Németország, Belgium, Havasalföld, Skandinávia, Norvégia, Dánia, sőt még egy ízben — mert közben itt megszünt — Spanyolország által, ennek legfőbb oka az, hogy az eddigelé elég tűrhető felekezeti béke és egymás mellett való békés kifejlődés ily kényes kérdések megoldását, nélkülözhetővé tették: és hogy Deák Ferencz fenkölt gondolkozásával szemben német protestáns egyházjog tanárok, mint Richter, Luthardt és De Wette szellemei kísértének a törvényhozás terén.

Különtélek.

* **A flandriai gróf ékszerői.** A brüsszeli Indépendance Belga szerint a flandriai gr. lakásán elkövetett lopás ügyében szenzációs fordulat állott be. A gróf inasai azt vallották, hogy a betörésnek több magasállású ember az értelmi szerzője. A gyanúsított előkelőségek állhatatosan tagadnak ugyan mindent, de olyan súlyos ellenük a gyanu, hogy valószínűleg már legközelebb többeket letartóztatnak közülök.

* **Kaczvinszky Viktor meghalt.** A magyar főpapi rend egyik kiváló tagja, Kaczvinszky Viktor, jászói premontréi prépost, tegnap este 10 órakor Jászton meghalt. Az elhunyt főpap sok érdemet szerzett a nevelés és közművelődés terén, sőt mennyiségtudományi munkáival az irodalom terén is. Két hét előtt szélhűdés érte, azóta állapota reménytelen volt s szenvedéseitől csak tegnap váltotta meg a halál.

* **Gyerekek kitalítása a korcsmákból.** Sok szülőnek ezt a régi óhajátását valósítja, legalább Mosonméggyére nézve, a m.-óvári szolgabírónak egy szabályrendelete, melyet most erősített meg a belügyminiszter. A rendelet értelmében tilos Mosonméggye területén 15 éven alul levő gyermekek korcsmában, sörházban, vagy nyilvános mulatságon időzni. A rajtaért gyermek szülőjét vagy gyámját s a korcsma tulajdonosát a rendelet 50 frtjig terjedhető büntetéssel sújtja. Kivételnek a rendelet alól természetesen azok a gyerekek, a kik szülőik vagy gyámjuk kíséretében étkezés céljából időznek a korcsmában.

* **A szultán a pápának.** A szultán követe a püspöki jubileum alkalmával két ajándékot visz a pápának. Az egyik egy drágakövekkel kirakott arany burnószelence, melynek igen nagy az értéke. Mikor az udvari ékszerész a szelencét a szultánnak bemutatta, ezt nem találta eléggé értékesnek, tehát a drágakövek egy részét kiszedette s még drágábbakat léteztetett helyükre. A másik ajándék egy nagyrédekű régiség a vatikáni múzeum számára: szent Albertius sirkövének egy feliratos része, melyet Kis-Azsiában találtak. A legelső keresztény századból származó felirtnak, mint mondják, egyházjogi fontossága is van, mert bizonyosság található benne a római primátusa mellett.

* **Életunt katona.** A Mollináry-ezred Kecskeméten fekvő zászlóaljának egyik szakaszvezetője Eötvös József, a mult heten szolgálati fejeverével szíven lötte magát. A szerencsétlen katona nyomban meghalt. A 22 éves fiatal embert szerelemcsalódás kergette a halálba. — Gyászos vége felebbvalói és bajtársai körében nagy részvétet keltett. Az öngyilkos szakaszvezető a nemzeti színház egyik alkalmazottjának volt a fia.

* **Rövid hírek.** **Árvíz Auszráliában.** Melbourneból írják: A Brisbanc kerületet (Queensland) árvíz pusztítja. Ipsaich városban sok épület elsodort az árvíz. Eddig 22 halotról tudnak; de attól tartanak, hogy az áldozatok száma nagyobb. — **Végzetes baleset.** Pápán szombaton este egy Gráf Samu nevű kereskedősegéd forgópisztolyt tisztogatott; a pisztoly véletlenül elsült és Gráfort életveszélyesen megsebesítette. — **Szerencsétlenül járt vasutas.** Trenk Ödönt, a fumei leszámító bank raktárosát tegnap elgázolta egy tehervonat; a fiatal ember életveszélyes sérüléseket szenvedett. — **Betörők.** A rendőrség tegnap három jómadarat fogott el, akik legutóbb Rotter Adolf népszínház-utcai üzletében követtek el betörést. — **Haldokló regényíró.** Párisból írja levelezőnk, hogy Guy de Maupassant regényíró a halállal küzdök. — **A bécs-berlini távkerékpározás,** mint Bécsből írják, biztosítva van. Számos szakegylet és ke-

rékpározó ígerte meg részvételét és támogatását. — **Jég alá szakadt lányka.** Réván Seres János odavaló lakos hét éves leánykája a Körös jegén játszott. A jég leszakadt alatta s a szerencsétlen gyermek a víz alá merült. Már csak a holttestét huzhatták ki. — **Megszökött Bécsben** a Danzer-orfeum főrendezője, Gyra lovag. A budapesti születésű 28 éves „lovag” természetesen nagyobb összeg pénzt is vitt magával — és egy énekesnőt. —

A koporsó.

— Tragikomédia. —

Röviddel ezelőtt egy kisvárosi gazdag polgár súlyos beteg lett. Az orvosok bizonyosra vették, hogy meg fog halni s a család tagjai egy jobb ügyhöz méltó sietséggel — az asztalossal megrendelték a koporsót a „praesumptiv” halott számára.

Az asztalos hozzáfogott szomorú munkájához s midőn elkészült, vállára kapta a koporsót s elvitte a vélt halott házához, ki azonban e közben, — bizonyára csak azért, hogy fittyet hányjon az egész orvosi fakultásnak — teljesen felépült.

A derék iparos egészen meg volt lepelve és zavarodva, midőn az „özvegy” a legcsunyább arckifejezéssel ajtót nyitott neki.

— Itt van; — mondá az asztalos.

— Mi az?

— Hát a koporsó.

Az „özvegy” röviden kijelentette, hogy férje nem halt meg s hogy ennél fogva semmi szükség a koporsóra. De a gyanakvó iparos látni akarta a feltámadottat s az asszony abbeli kívánságával el nem utasíthatta.

— Mi ujság, mester? — kérde az ex-hulla.

— Én az ön számára — — — de mindenekelőtt: nem halt ön meg, uram? Csak azért kértem, mert pénz dolgában óvatosnak kell lenni. Esküdjék meg, hogy igazán él.

— Becsületesre, még élek!

— Nagyon örvendek, uram; itt van a koporsó számlája is.

— A koporsót meg nem fizetem, mert nem használhatom.

— Hát én vagyok az oka? Tetszett volna meghalni!

— Nem volt hozzá való kedvem, — szóval nem fizetek.

— De hát akkor haljon meg.

— Nincs szükségem a jó tanácsra. Tudom, hogy mi a teendőm s akkor fogok meghalni, amikor kedvem tartja.

— Akkor beperlem, — szólt az asztalos. Aztán letette a koporsót a földre, ráült s elkezdett okoskodni; végre a házaspár jelenlétében szépen a koporsóban feküdt, kivett egy hosszú kést a zsebéből s mielőtt megakadályozhatták volna, elmetszette a torkát.

Az „éhenbeteg.”

A hogy a szerkesztő ur czikkét elolvastam, gondolkozóba estem. A mint azt a sötét, az erkölcök lazulását festő tárczát olvastam, mindjárt a nemes Debreczenre gondoltam.

Bizony, itt is van ilyesforma.

Jer elő statisztika — kiáltám. Ott láttam: „Debreczen városában a vadházasságok, törvénytelen születésűek egyre többen lesznek.” Lecsaptam a statisztikát.

Mintha hirtelen neszt hallottam volna. — Semmi.

De mi az. Hangos kopogtatást hallok az ajtón. Mintha ököllel döngtetné valaki. Fogva-czogva ajtót nyitok.

Kit látnak szemem? Kétségbeesítő alakot. Töpörödött öreg embert, (fején egy vaskalap) ide-oda hadonászó alakot.

Levette a kalapot s jaj, leemeli vele a fél fejét, melyben nem látszott egyéb, mint retentő üresség.

— Ki vagy? — kérde megrendülve.

— Ki? Az nem kérdés. Fontos ügyben jöttem. Én nemes emberbarát vagyok, ki a szenvedők könnyeit szoktam letörölni; hallottam fájó kiáltásaid. Meg akarlak vigasztalni. — Mi bánt?

— Ne kérdezd, jószívű öreg. A város sor

sán aggódom. Éppen a debreczeni erkölcszlásra gondoltam a . . .

— Micsoda, — kiáltá az idegen, — erkölcsromlás . . .
— Vadházasságok, törvénytelen születések igazolják.

— Mit, mit igazolnak — szolt felhevülve az ismeretlen; — azt igazolják, hogy a szerelem igaz boldogsága nem enyészett el városunkból.

Pergett a nyelve, mint valami orsó.

— Jaj, elég, te nemes védelmező; de nézd, van még sok bibe városunkban; a tömördek lámpa, mely nem világít . . .

— Mit, — vág szavamba ő, — sötétség? Ah, mikor egyedül a ragyogó csillagok miriádjai világítják meg életünk sötét utait, mily jó, ha nincs gázlámpa, melyben bizhatnánk, — hanem egyedül nemes érzelmeink behatása alatt mehetünk. Ha elbukunk, senkisek gyönyörködhetik embertársai elestében . . .

— Ez vagy bolond, vagy poéta, — gondoltam, — hogy kiszínez mindent.

Komolyan megdöbentem; hisz ez furcsa logikájával a fehéret is feketére festi. De azért sem adom meg magamat; van még elég bibéje Debreczennek, megfogom azokkal.

— Nézd, e nagy hó, mely valóságos tengerárba fog fojtani.

— Hehehe, — szolt; — te balga. Hát nem a hó az, mely ragyogó fehér színével az ártatlanságra figyelmeztet, hogy életünk oly tiszta legyen, mint a leesett hó . . .

— Eleg, te frázisokban beszélsz. Ez kurucz ember, mondom. Mindent eldisputál. De nem, nem engedem az igazságot. Elgondoltam azt a sok hibát, mit felhozhatnék. Eszembe ötlött ez, az. De mégsem. A leghatasosabb érvvel hozakodom elő.

— Nos, idegen, mondom s gunymosoly játszadozik ajkamon; — a színház. Gyönyörűen összeállítják a műsort minden héten. Pedig van városi tanács, — melynek kebeléből egy bizottság . . .

Nem engedett tovább beszélni. A legnagyobb düh fogta el.

— Mit, nyomorult, — kiáltá rám, — te még a városi tanácsot mered szentségtörő szájjal ócsárolni?

— Ki vagy te, hogy így pártját fogod minden rossznak? — szoltam.

Dühösen ráztam, csak úgy lihegett belé. A dühös vaskalapos kiragadta magát kezeimből.

Töprengtem magamban. — Ki lehet ez az alak? . . .

Busan lemélyesztém fejem. Hirtelen papírdarabkát látok a földön megcsillámlani.

Lehajlok. Egy névjegy. Igaz, bizonyára az öreg ejthette ki a nagy dulakodásban.

Megfordítom s ott látom rajta a nevét:

Ósi ósdiság

Debreczenben.

Minden t tudtam, értettem.

Krónika író.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Színház, a Kossuth-utcán. Naponként előadás. Kedd este 7 órakor.

Nagy énekvérseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a községi számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a községi számára nyitva pnteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig, é. u. 2-5 óráig. — Az írtató, kiadó hivatal és az írtató nyitva d. e. 9-11, d. u. 8-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Febr. 11. A függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. A debreczeni jótékony nőegylet és az Emke közös bálja a Bika dísztermében.

Febr. 12. Álarozos bál a Margit-fürdő dísztermében.

Febr. 12. E. m. k. e. fiókegyletének közgyűlése.

Febr. 12. Czigánybál a Koronában.

Febr. 13. A helyőrségi tisztikar zártkörű tánczeletye a Bika dísztermében.

Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Febr. 18. Esküdtársi tárgyalás Kaszás József kontra Leszkay.

Febr. 18. A kereskedő ifjak dalestélya a Bikában.

Febr. 19. A kölcsönös segélyző egyet közgyűlése a városháza nagytanácstermében d. e. 10 órakor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színház tanácstermében.

Febr. 26. Iparos kör közgyűlése.

Márc. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a városháza kistanácstermében.

— **A helyi vasut reformja.** A helyi vasut igazgatósága azért folyamodott Debreczen város tanácsához, hogy engedtesse meg neki a Csokonai kert mellett elhaladó és erős kanyarulatban álló sineket felszedni s mintegy új utat, a vonalat keresztül vezetni a kerten a szobor és a kut között. A tanács véleményezésre kiadta a kérvényt a szépitési és építési bizottságnak, mely Bészler Lajos tanácsnok elnökle alatt tegnapi ülésében vette érdemleges elbírálás alá. Hosszantartó érdekes vita és eszmecsere fejlődött ki ebben a kérdésben. A bizottság nem helyesli, hogy a vonal áthelyeztessék, nem helyesli pedig azért, mert városunk amugy is nagyon hiányában van a kerteknek s ezzel pedig egyik legszebb rész tétetnek tönkre, eltekintve attól, hogy a kerten keresztül folytonos közlekedés vagy fennakadna, vagy gyakori szerencsétlenséget teremtene ez az új helyzet. A bizottság különben is értesült arról, hogy a helyi vasut újabb reformok megvalósításán fáradozik és így a fenti álláspontjának indokolása mellett arra is kéri a városi tanácsot, hogy a helyi vasut által gyakorlatba vett teheráru közlekedést a főtérrel szorítsa le. Az a fuzió, mely a helyi vasut és hatvan-utcai baromvásártéri vasut között létesült, különben is lehetővé teszi, hogy a teheráru közlekedés a városon kívül történjék. A lóvonat hosszabb vonalon át ugyis a városon kívül jár s így a helyi vasutnak csupán az összekötő vonalok elkészítése marad fenn. A szépitési bizottság különben még arra is felhívja a városi tanácsot, hogy tegyen lépést a helyi vasut igazgatóságánál azért, hogy a Csokonai kerti kanyarulónál vonatközlekedéseknél folytonos csikorgás, zaj, fűlértő láрма, megszüntetessék. Ezzel aztán a környékbeli lakosok panaszának is eleje vétetnék.

— **Rendkívüli tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor rendkívüli tanácsülés volt a városházán, melyen azonban csak a rendes folyó ügyek nyertek elintézését Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökle alatt. A rendkívüli tanácsülés ma azért tartatott meg, mert holnap a nagytanácssteremben a h-nánási vasut igazgatósága tart ülést, melyen Simonffy Imre polgármesternek is részt kell vennie.

— **Megszűnt forgalmi akadályok.** A magyar államvasutak debreczeni üzletvezetősége arról értesíti lapunkat, hogy a lapunk február 6-iki számában közölt forgalmi akadályok közül elhárítottak, illetve a forgalom megnyitott: 1., Debreczen—Nyiregyháza közt az összforgalom. 2., Csap—Kis-Várda közt az összforgalom. 3., S.-A.-Újhely—Csap közt az összforgalom. A budapesti ut ugy P.-Ladányon, mint a nyiregyházaszerencsi vonalon szabad.

— **Magánlevéltári bizottsági ülés.** Debreczen város magánlevéltári bizottsága a városháza levéltárban ma délután három órakor Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökle alatt ülést tart. A zárt ülésen a bizottsági tagokon kívül senki sem vehet részt s a letárgyalandó ügy a kaszáló perék kérdése lesz.

— **Baross szobor javára** a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához eddig 2423 forint érkezett be, melyben a kereskedő-ifjak által a Margit-fürdőben tartott tánczelety tiszta jövedelmének a Baross szobor javára följánlott része: 53 forint 51 kr is foglaltatik. — A kereskedelmi kamara részéről kibocsátott 500 gyűjtőív közül még künn van 299 iv; épp ezért a kamara lapunk utján kéri azokat a kereskedőket,

iparosokat és magánosokat, kiknél még gyűjtőív van, hogy azt beszoigáltatni sziveskedjenek. —

A keresk. és iparkamara a következő sorokat küldte be hozzánk: A Baross-szobor alapja javára a helybeli kereskedő ifjak egyrésze által rendezett tánczvigalom tiszta jövedelmeként 53 frt 51 kr. átvételét ezennel köszönettel elismerjük. Debreczen, 1893. febr. 7. A keresk. és iparkamara.

— **A Pásti köz kiszélesítése.** Olyan nagyobb utcákat összekötő köz talán egy sincs a városban, mely a Pásti-köz forgalmával kiálhatná a versenyt. Ez a kis — s valjuk meg őszintén — nagyon is elhanyagolt köz naponként élénkebb forgalommal dicsekedhetik sok más nagyobb és javasabb utcánál. A város mérnöki hivatala javaslatot is tett a városi tanács elé, — mellesleg legyen mondva egyszer már életre való javaslatot, — hogy a Pásti-köz szabályozási vonala tekintettel az ot-tani élénk forgalomra akként állapittassék meg, hogy az utca jelenlegi szélessége helyett tíz méternyi szélesség álljon elő. —

Igaz, hogy ez idő kérdése, mert a kiszélesítés csak akkor történik meg valójában, ha az utcában a háztulajdonosok építkezni kezdenek. Az is igaz, hogy ezzel minden oldalról megfelelő arányban egy kis utcai rész esne el a házakból; de a szabályozási vonal megállapítása mégis fontos és a fenti körülményre tekintettel, felette szükséges is. Az építési és szépitési bizottság a mérnöki hivatal javaslatát tegnap tárgyalta és azt helyesnek, indokoltnak találta. Javaslatát tehát a szabályozási vonal megállapításának proponált intézkedései mellett teszi meg a városi tanácshoz.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy az ügyvédség gyakorlatától súlyos betegsége miatt felfüggesztetett, Götz István turkevei ügyvéd a kamara lajstromába újra felvétetett; továbbá Adler Vilmos debreczeni ügyvéd székhelyét a kassai ügyvédi kamara területére helyezvén át, a lajstromból kitöröltetett.

— **Népesedési statisztika.** Az elmúlt hónapban született ev. ref. 123, katolikus 36, ág. hitv. 4, izraelita 19, összesen 182. Ezzel szemben áll a halálozások száma 114, a népesedés tehát az elmúlt hónap alatt 68.

— **Kétezer szekér jég.** A városban nagyon sok oldalról felmerül a panasz, hogy nincs elegendő, nincs megfelelő mennyiségű jég; a vernek csaknem mind félig telve állanak. Ha van is jég, az olyan messzire van a várostól, hogy háromszoros költséggel lehet egy szekér jéghez jutni. Szikszay Gyula a Margit-fürdő tulajdonosa a télen befagyasztotta az uszodát s minden hatodik napban felfűrészeltette a harmincz centiméter vastagságú kristálytiszta jeget. Az egész városban neki lesz a legnagyobb jégmennyisége, összes, sőt ujonnan készített jégvermeit is kétezer szekér jéggel tölti meg. Csakhogy nem áll mindenkinek rendelkezésére egy uszoda, melyet fagyaszt és tetszése szerint vágat.

— **Boczkó Sámuel állapota.** Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány állapotában ma már örvendetes javulás állott be. A városban szerte szárnyalt minden alapot nélkülöző, tulzott híreknek a legméltóbb cáfolatát az adja meg, hogy pár nap mulva, de még a héten felkelhet a főkapitány. Naponkint, különösen pedig a délelőti órákban városunk társadalmi életének előkelőségei tesznek nála látogatást.

— **A vasuti áruszállítások késedelme.** Több panasz érkezett a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához arról, hogy a hó akadályok miatt összerolódott áruk elszállításával még mindig nem birkoznak meg a vasutak s hogy kivált a nagyobb szállítmányok hetekig fekszenek az állomásokon. A kamara közölte e bajokat a kereskedelmi miniszterrel. Jelezte, hogy a kerületből számosan panaszolják, miszerint áruküldemények, különösen a gabonaszállítmányok január 13-ika óta nem továbbíthatnak, amiből jelentékeny és annál súlyosabb káraik származnak, mert sok helyen az áru fölvétel is szünetel és általában megtagadják a földadóvények kiállítását.

melyekkel az érdekelt kereskedők vevőiknél az áruk megtörtént föladását igazolhatnák. A kamara azt kéri a minisztertől, utasítaná és tenné képessé a vasutakat az áruk gyors elszállítására és föladási vevények kiszolgáltatására, miután így az üzlet teljesen meg van bénítva. Miután a közlekedési akadályok nagyrésztben már megszűntek — remélhető, hogy az áruk szállításában eddig, a vis maior következtében keletkezett zavarok is meg fognak szűnni.

Beteg tanácsnok. R a b László városi tanácsnok már hetek óta beteg fekszik lakásán. Hogy azonban az eddigi általa referált, részben pedig már ki is osztott ügyekben fennakadás ne történjék, helyettesítésével, vagyis a neki szóló ügyek elintézésével Sz a b ó Kálmán tb. jegyző bízott meg.

A hadmentesek adója. A hadmenteseket közelről érdeklő pénzügyigazgatóság egyik legújabb intézkedése, mely a hadmentességi adónak a folyó évre szóló megállapítására vonatkozik. Erről mindazok, kik hadmentességi adó fizetésére kötelezettek felvilágosítást szerezhetnek a városi adóügyosztálynál, ahol a pénzügyigazgatóság vonatkozó, felvilágosító hirdetése közszemlére tétetett ki.

Egy új szálloda. Debreczen városában egy külső csinnal és belső berendezésében is modern igényű szállodával több lesz. A Frohner szállodát tudvalevőleg tulajdonosa ujonnan építeti s mint a tervrajz feltűnteti valóban csinnal és izléssel. A szálloda szegleti része egy diszes, magas toronnyal gazdagodik. Az építkezés elején azonban a város szabályozási vonala némi részben akadályt is gördített, amelyet ha figyelembe vesznek az építkezésnél jelentékeny rész esik el. A szálloda tulajdonosa folyamodott a városhoz, hogy az épület maradjon a jelenlegi vonalban, amennyiben az építkezés úgy sem egészen új, csupán korszerű átalakítás lesz. A városi tanács e kérvényt F r o h n e r n e k kiadta az építési és szepitési bizottságnak, mely tegnapi ülésében a kérelem mellett foglalt álláspontot. Tekintettel ugyanis arra, hogy a szálloda csupán átalakítás lesz, javasolja a bizottság, hogy a ház maradjon meg a régi s ne essék az új szabályozási vonalba.

Az időjárás. úgy látszik, állhatatosan meg akar maradni zordnak; bármennyire is igyekeznek a közlekedési vállalatok azon, hogy az akadályokat elhárítsák, e mellett az abnormális időjárás mellett ez majdnem lehetetlen. A Debreczenbe vezető utak majdnem valamennyije el van torlaszolva hótelegekkel; a Hortobágy pedig teljesen el van zárva a világtól. A mint a máti biztosnak egy sürgönye jelenti, a Hortobágyról sem kocsin, sem lóháton, nem lehet emberlaktá helyre jutni.

Igazgatósági ülés. A debreczen — h. — nánási vasut igazgatósága holnap délelőtt tíz órakor a városháza nagytanácstermében ülést tart. Az igazgatóság tagjai erre külön meghívókkal is behívták.

Füldő vétel. Dr. Tihanyi Sámuel városunk tb. tisztí főorvosa megvette Ungvár közelében a kies Ungvölgyben fekvő u z s o k i vasas és klimatikus gyógyfürdőt. U z s o k ezelőtt a kinstár tulajdonát képezte és egykoron, mikor a magyar és lengyel nemesség itt gyűlt össze mulatni, a virágzó gyógyhelyek közé tartozott; az utolsó évtizedben azonban nagyon hanyatlott. Új tulajdonosa tetemes tőkebefektetés és célszerű berendezés által igyekezni fog régi dicsőségét ujjalag visszaszerezni, melyhez az ungvölgyi vasut már ez ideig kiépítése tetemesen hozzá fog járulni. Uzsoknak magas fekvése, szelmen-tessége, egészséges, balszamos levegője, fenyves erdei — massage, svédgyógytorna, hidegvízgyógyintézete s ásványvizeinek gyógyhatásán kívül — még nagy klimatikus jelentőséget is biztosítanak a fürdőnek. Gyógyjavallati köre igen kiterjedt: vérszükség és sápadtság, általános gyengeség, a légző és emésztő szervek hurutos bántalmái, hólyaghurut, idegbántalmak és női bajok azok a betegségek, melyek ellen főleg ajánlható.

Hitközségi elnökválasztás. A debreczeni izraelita status quo hitközség elnökválasztása iránt nagy és élénk érdeklődés mutatkozik a hitközség tagjainak körében. A képviselő testület 3 jelöltet választott meg; és pedig: Dr. B a l k á n y i Miklóst, F a l k Lajost és R e i c h m a n n Ármint. A három jelölt közül azonban Falk Lajos visszalépett s így a választás Dr. Balkányi Miklós és Reichman Ármint között tör-

ténik meg. A választás napjára a hitközség képviselő testülete febr. hó 12-ét, azaz vasárnapot tűzte ki. Ezen a napon d. e. 9 órakor veszi kezdetét a szavazás és tart d. u. 3 óráig, amikor a szavazatszedést bezárják és a beérkezett szavazó lapokat összeolvasva az eredményt kihirdetik. A szavazásnál csak azt a szavazatot veszik figyelembe, amelyet maga a hitközségi tag személyesen ad át a szavazatszedő bizottságnak. A hitközség tagjainak pedig egy fehér lapra tisztán és olvashatólag kell felírni a jelöltek közül annak a nevének, kire szavazatát adni kívánja.

A fegyveradó. Ugy a folyó, mint a jövő évre a fegyver adó kivetésére vonatkozó pénzügyigazgatósági intézkedésről hivatalos értesítés tétetett át a város adóügyosztályához. A fegyvertulajdonosok, amennyiben ez őket közelről érdeklő, megtekinthetik a vonatkozó rendeletet a város adóügyosztályánál, ahol az közszemlére tétetett ki.

Tilos a nyulbehozatal. Február essőtől kezdve tilos a nyul vadászati. Daczára ennek tegnap a vidékről számos nyulat hoztak be, melyeket a rendőrség a vámházaknál elkobozott és a szegények alapja javára eladott.

Kioszk a népkertben. Városunk közönségének nagyrésze már régebben, különösen pedig a nyári időszak alatt folytonosan panaszkodott, hogy a vasut mellett álló, Debreczen legrészesebb és legnagyobb kertje csak ideig — óráig áll a közönség rendelkezésére. Ha a véletlen egy életre való javaslat megvalósításának a kérdésében úgy nem hozza, ma sem foglalkoznak ezzel komolyan s marad minden a régi, a megszokott stádiumban. N é m e t h András, aki éppen a népkert mellett volt hosszabb ideig vendéglős, aki jelenleg a város embere, mert a nagyercő szerencsés bérlője lett, javaslatot terjesztett be a városi tanácshoz, hogy ő a népkertben egy csinos és izléses kivitelű kioszkot óhajtana felállíttatni. — A városi tanács mielőtt maga döntött volna e kérdésben megakarta hallani a szepitési és építési bizottság véleményét is. Tegnap délután jött össze ez a bizottság és beható eszmecsere tárgyává tette a tanács által véleményezésre kiadott javaslatot. A bizottság határozata végre is az lett, hogy a népkertben egy ilyen kioszk felállítását életrevaló, pártolásra méltó eszmének tartja. Fődolog azonban a kioszk felállításánál az is, hogy milyen volna az? E helyre ugyanis vagy kiválóan diszes kioszk, vagy pedig éppen semmi sem való. A bizottság tehát határozatáról azzal értesíti a városi tanácsot, hogy ezen hideg ételek és italok kiszolgálására szánt kioszkra szélesebb körben tegye lehetővé egy ajánkozó tervezetnek a benyújtását s ha már ez életrevaló és célszerű tervnek a megvalósításához oly közel állunk, hasson oda, hogy a népkert nem ideig-óráig, de a megfelelő felügyelet mellett éjjel-nappal nyitva állhasson. A város közönsége bizonyára érdeklő néz a tanács határozata elé.

Fizetése képtelenség. A bécsi „Creditoren Verein“ heti értesítése szerint F r a n k l Ferenc debreczeni kereskedő fizetés képtelenségét jelentett be. Frankl most folytatja hitelezőivel a tárgyalásokat a — csődön kívüli egyezség tekintetében.

Intézkedés árviz idejére. P e k a n o v i c s Imre, a Sebes-Körös vízszabályozó társulat főmérnöke értesítette a megye alispánját, hogy árviz tartama alatt a veszélyeztetett községekbe naponként kétszer fog a viz állásáról jelentést küldeni, melyeket a község háza kapuján fognak kifüggeszteni.

Kinevezés. — Az igazságügyminiszter M á r ó István debreczeni ügyvédjelöltet, ki tanulmányait a debreczeni jogakadémián végezte — a püspökladányi járásbíróvához aljegyzővé, — W r e h o v s z k y Árpád szenczei járásbíróvá díjnokot pedig a debreczeni járásbíróvához irnokká nevezte ki.

Esküvő. Gombos Ferenc polgártársunk fogadott fia: Csengeri Mihály, ma esküdtött örök hűséget néhai p. Gombos Gergely fogadott leányának: Tóth Zsuzsánnának.

A szerelem halottja. A B.-Ujfalva mellett fekvő Bakonyszeg községben B a r t a Róza volt a legeszegebb leány. Haja arany-sárga, szeme éjfékete s husz tavasz sem élt még. A községbeli fiatal emberek mind rajongtak érte s üldözték szerelmük ezer jeleivel. De a leány nem törődött velük: egyet szeretett csak. — Ez az egy azonban nem törődött vele, — sőt még kigunyolta a leány szerelmét. A szép Rózsika sok időn keresztül bánkódott, kesergett, de mikor belátta, hogy szerette ifjának a szívét nem nyerheti meg, kétségbeesésében kötélhalállal emésztette el magát. Mint nagyváradi tudósítónk írja, tegnap volt B a r t a Róza temetése, melyen a község egész fiatalága jelen volt.

Móricz Pál bűnügye. Lapunk tegnapi számában távirati tudósítás alapján röviden megemlékeztünk arról a váratlan, szenzációs fordulatról, mely a biharmegyei nábob M ó r i c z Pál csődügyében beállott. Ez ügyben most a következő újabb részleteket jelenthetjük:

Móricz Pál ellen a nagyváradi kir. törvényszék még meg sem nyitotta a csődöt, már is beadta ellene a bűnvádi följelentést dr. R o t h m a n n Jakab tekintélyes nagyváradi ügyvéd, néhai S t e r n Gyula és K l e i n Károly biharmegyei nagybérlők jogi képviselője.

A följelentésben dr. R o t h m a n n Móricz Pált a büntető kódex 414. szakaszában ütköző csalárd bukás és a 355. szakaszban ütköző sikkasztás büntetével vádolta, kérvén azok alapján ellene a bünyenyítő eljárást megindítani. Vádolta a biharmegyei nábobot azzal, hogy S t e r n Gyulának és Kleinnek a n a g y b a j o m i birtokot bérletbe kiadta és a kauczió gyanánt letett 8750 frtról szóló takarékpénztári könyvet a budapesti központi takarékpénztárnak jelzálog-jogul engedte át.

Kevéssel R o t h m a n n Jakab följelentése után dr. B l e y e r budapesti ügyvéd is hasonló értelmű feljelentést tett, B l e y e r sarkadi bérlő képviselőjében.

A bűnvádi eljárás 1891. februárius havában meg is indult.

Rothmann egyre szorgalmazta az ügyet, 1892-ben s ü r g e t ő k é r v é n y t vitt fel az igazságügyminiszteriumba és beszélt S z i l á g y i Dezső igazságügyminiszterrel is, hogy az ügy elintézését gyorsítsa.

Ez audiencia után csakhamar sürgető leirat érkezett a kir. törvényszékhez. — A vizsgálat, melyet Bige Gyula törvényszéki bíró vezetett, most már be is van fejezve s nagy csomó aktát tett át a bíró az ügyészhez.

A M ó r i c z Pál vallomásairól fölvetett jegyzőkönyvek magukban teljes 42 oldalra mennek. A kir. ügyészség hosszas tanulmányozás alá vette az ügyet és a napokban hozta meg v á d i r d i t v á n y á t, mely már át is ment a kir. törvényszékhez, hol azt K. Nagy Sándor bíró fogja referálni.

A vádirat vádindítvány frappáns fordulatot ad a bűnügynek, melyben eleinte mindenki — a törvényszék körében is — azt hitte, hogy abban az ügyészség is a bűnvádi eljárás m e g s z ü n t e t é s é t fogja indítványozni.

A kir. ügyészség azonban most azt indítványozta, hogy M ó r i c z P á l h a m i s b u k á s büntette miatt v á d a l á helyettes s é k és ellene a végtárgyalás megtartassék.

Az ügyészség hosszasán, teljes nyolcz oldalon okolja meg azt az innitványt, mely fölött a napokban dönt a törvényszék is.

A csődbírástól beszerzett adatok szerint Móricz Pál passzívái sokkal nagyobbak, mint azt eddigelé hitték. A csődügy jelen állása szerint az aktívák 1,200,000 forintot, a passzívák körülbelől 2,300,000 forintot tesznek ki.

Egy elítelt fenyegedése. S ó v á g ó Jánost, akit az ismeretes büdsszentmihályi rablógyilkosság elkövetésével vádoltak, e napokban Szegedre vitték az államfogházba, ahol hatóság elleni erőszak büntetéseért fog ülni rövid fogságot. S ó v á g ó, aki még mindig nem tudja elfelejteni, hogy egy állítólagos bűntársa keverte bele az egész ügyben, a debreczeni vasuti pályaházban, a rendőrök előtt azt a kijelentést tette, hogy a börtönből való kiszabadulása után leszámol azzal, aki a büdsszentmihályi gyilkosságba keverte; az az ember nem fog többet a kenyérfiaczra járni. S ó v á g ó t a nyiregyházi törvényszék annak idején felmentette a vád alól, a tábla elítélte, a kuria azonban szintén felmentő ítéletet hozott és

Sóvágó eikerülte a fegyházat, míg most ujabban a hatóság ellen elkövetett erőszak miatt kell a börtönben ülnie.

Csöd. A debreczeni kir. törvényszék Weisz Zsigmondné hajdu-nánási szatócs csődügyében csődbiztossá Hrehu ss Viktort, tömeggondnokká Lipthay Józsefet nevezte ki. Bejelentési határidő február 15; felszámolási határnap márczius 2.

Szakértők kerestetnek. A debreczeni törvényszék pályázatot hirdetett két szakértői állás betöltésére. Könyvtelhez értő embereket keres, akiknek feladata volna a tíz év előtt megbukott „Tisza” biztosító társaság összes üzleti könyveit átvizsgálni és véleményt adni arról, vajjon a társaság nem követett-e el valami büntetendő cselekményt. A szakértőkre nem kevesebb, mint 320 üzleti könyv, 12 évi számadások és 1000 darab jegyzőkönyv átvizsgálása vár, ami meglehetősen ideig tartó kellemes foglalkozásra nyújt kilátást.

Lopott órák eladása. Sokan mulattak egy este a Németh András féle vasúti vendéglőben, mikor beállított oda egy intelligens kinézésű uri ember és a belső szobába leülve sórt kért. A mint így idogált magában, egyszer csak odaint a pinczért és elmondja, hogy ő utas és Pestre akar menni, hol a gyermekei és felesége betegen fekszenek, de pénze nem lévén a nála levő női aranyórát 20 frtért elakarja adni. Nem tudna-e vevőt rá? A pinczér a korcsmai vendégek között az órát, de nem akarta megvenni senki, mert nem tudták, hogy igaz jószág? Erre az idegen eravozott, de csakhamar utánna ment a vendégek közül egy, nevezzük őt M.-nek és az órát megvette az idegentől 10 frtért. Másnap Scheier Abraham órást jelentést tett a rendőrségnél, hogy Schröder Ottó nevű segédje két órát magához véve, üzletéből eltávozott még s vissza nem tért. Scheier rosszat sejtve vonatra ült és csakugyan sikerült Schróder t megcsipni, a mint Szoboszlón a Budapest felé induló vonatra felakart ülni. S most lopással vádolva állott a helybeli törvényszék előtt Schröder Ottó, ki egy szót sem tudott magyarul. Szép daliás alak, a ki a szász lovasgárdának is tagja volt. A lopást beismerte és a törvényszék őt 6 havi börtönbüntetésre ítélte, melyből a vizsgálati fogság által két hónapot kitöltöttnek vett. Ezen kívül három évre politikai jogait felfüggesztette és a büntetés elszervezése után minthogy külföldre való Magyarországból a politikai hatóságok útján kiutasították és a visszajövetelt egyszersmindenkorra megtiltották. M.-et pedig, ki az órát megvette 20 frt fő és 5 frt mellékbüntetésre ítélték. Ugy a vádlottak mint a kir. ügyészség megnyugodtak az ítéletben.

Színház.

* **A böregér** előadásában csekélyszámú közönség gyönyörködött. Azaz, hogy még ez a kis számú közönség sem gyönyörködött; csupa merő rossz auspiciumok között kezdtek a darabhoz. R. R é t h y Laura (Rosalinda) rekedtségét már a fekete tábla jelezte és így a legszebb számain az operettnak, többek között a híres magyar kesergőt, nélkülözni kellett. A többi dalokat is többnyire faltetekkel énekelte a művész. — Több izetlenséget láttunk a darabban, az előadók egy része által elkövetve, — mint a mennyit még ez a szilaj operett is megengedne. Ez egyszer kíméletből nem részletezzük azokat; nem a színészek, de a közönség iránt való kíméletből.

* **A „Pezgő” Debreczenben.** A „Pesti Hirlap” tegnapi száma bizonnyára reklámot akarván csapni Murai darabjának, a mire ugyan az nincs rá szorulva, azt írja, hogy a pezgőt már e héten Debreczenben is előadják. Ezzel szemben hiteles forrásból értesülünk, hogy a „pezgőt” a debreczeni színház igazgatósága nemcsak hogy elő nem adhatja a jövő héten, de ez ideig még csak a próbákat sem kezdték meg belőle.

Közgazdaság.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok árjegyzése: febr. hó 7-én. Hízott sertésárak: I. Magyar első

rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) 45.—46.—krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 44.—45.—krig. Fialat nehéz páronként 320 klgron felüli sulyban 44.—45 $\frac{1}{2}$ —krig. Fialat köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 47 $\frac{1}{2}$ —48.—krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 45 $\frac{1}{2}$ —46.—krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 45.—46.—krig. Közép — (páronként 220—280 klgr. sulyban) 46.—46 $\frac{1}{2}$ —krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) 44.—45.—krig. III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) —.—krig. —Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 42.—43.—krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klgr terjedő sulyban) —.—krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 44.—45.—krig. Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 44. $\frac{1}{2}$ —45.—krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 43.—44.—krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványos levonások mellett egy kilogram sulyra krajczárokból értendők. Szokványosul a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertés létszám. 1893. év febr. hó 7-én volt készlet 94.303 drb., 1893. febr. hó 7-én felhajtott 1357 drb. — 1893. febr. hó 7-én elszállított 5063 drb. — 1893. febr. hó 7-én maradt készletben 93.562 drb. —

REGÉNYCSARNOK.

Hazugságok.

— Regény. —

Irtá: Bourget Paul.

55.

Rigaut Colette egy alkalommal látogatást tett a költőnél, hogy szerepében egy kis változásra kérje fel és a cseléd, ki bámulatából csakhamar felocsudott azt hitte, ez is hasonló látogatás leend; Zsuzsánna ugyanis hallotta, hogy midőn ez a jobbra nyíló ajtót felnyitá, Renének jelenté:

„René ur, egy hölgy tudakozódik ön iránt . . . még hozzá egy nagyon szép . . . Bizonyára valami művész.”

Majd megpillantá a fiatal embert, ki halott halvány lett, midőn őt megismerte.

Belépett a költő szobájába, ki hátrálva csinált neki helyet. Az ajtó bezáródott. Egyedül maradtak.

„Kegyed, kegyed van itt . . . mondá René. Meredten nézett rá azon lelki állapotban melybe váratlan esemény sodor bennünket, midőn a legmélyebb fájdalom hirtelen ujjongó örömmé változik.

Ilyen pillanatokban a gondolatok özöne oly elementaris erővel, oly fékeveszetten tör ki belőlünk, hogy szívünk mintegy felmondja a szolgálatot. A lábak inognak, a kezek reszketnek. Renének a falhoz kellett támaszkodnia; szemei folytonosan e ragyogó jelenségen nyugodtak, kinek látásán gyönyörködni nem remélt volna soha.

Egy csekélység egészen túltölté a mértéket. Észrevenni látszott, hogy Zsuzsánna kezei is reszketnek; nem csalódás volt ez, hanem őszinte és igaz tény.

A fiatal ember naivitása egyidejűleg megijeszté és megörvendezteté Zsuzsánát. De a fékevesztett érzékekre is számított, mely a legnagyobb ravaszsnál is bátrabb tesz. De ezen mámoros látásból akaratlanul ébreszteni kellett.

Midjárt midőn a szobába lépett és a fiatal ember meghatottságát látta, bizonyos határozatlanság ejté hatalmába; de azután számítását és mindent feledve René karjaiba hanyatlott dadogván:

„Ah! az aggodalom felemésztett! Levele iszonyu félelmet keltett bennem, ide kellett sietnem. Öröm kimerült . . . Istenem, istenem, mit fog ön rólam gondolni?”

René remegve tartá őt karjaiban; szenvedélyes csókokkal halmozá el száját, arcát, szemét.

Mit gondolt róla? Mire gondolhatott ezen lelki mámorban? Zsuzsánna is mámorosnak érzé magát e csókotól. Szomjazott őszinte, fiatal, természetes szerelem után és most Renénél ezt megtalálta. De a mily boldognak is érzé magát e lángoló csókok által, mégis megdöbben, hogy nem szabad ily gyorsan megadni magát, és szomorú bátorsággal a fiatal ember karjaiból kibontakozva, mondá:

„Engedje, hogy bucsuzzak. Láttam önt, Tudom, hogy él. Kérve kérem engedjen távozni. Ah René! . . .” — még soha sem szólítá keresztnevével — „távozzék tőlem!”

A fiatal embernek, ki épen most értesült a boldogító bizonyosságról, hogy szerettetik, bátorsága volt így válaszolni:

„Zsuzsánna, ne féljen semmit . . . De mikor fog hasonló óra visszatérni? Könyörgöm, maradjon. Látja, tevé hozzá visszahúzódva, követem önt.

„Akkor is követtem, midőn azt hittem, hogy fájdalomamban meghalok!”

„Ah! ugy-e elhiszi” kiáltá René, észrevevén, hogy Moraines asszony arca mily aggodalmat árul el. „Akar-e jó lenni hozzám? folytató „ugy üljön azon karszékre, melyben oly gyakran ülök midőn dolgozom, és tegyen ugy, mintha otthon volna.”

Szomorú, lemondó mosollyal engedte magát leültetni. E mosoly a madonna haláltusa volt, a komédia utolsó felvonása, melyet eszményesen játszott.

„Mily boldog vagyok, hogy itt láthatom és pedig e pillanatban! . . . Ne féljen, teljesen egyedül vagyunk! Testvérem egész délutánra elment és a cseléd len a konyhában van elfoglalva . . .

Látja ezen szoba az én kis birodalmam, a menedékhely, melyben annyit átéltem! Nincs egy zugoly, nincs egy tárgy, mely nem beszélhetné el Kegyednek ezen utolsó napok fájdalmait . . . Szegény könyveim — az alacsony könyvszekrényre mutatott — „nem is nyultam hozzájuk . . .

Ezen tollat, melylyel Kegyednek irtam, nem érintetem azóta . . . Ott, hol most ül, ültem én is számlálva az órákat . . . Istenem! Mily kinteljes hetet éltem is át . . .

De nem bánom, csakhogy itt van már és én megcsudálhatom . . . Még a panasz is boldogság önnel szemben! . . .

„Hát azt hiszi” Felelé Zsuzsánna „hogy én nem szenvedtem?”

Az ön levelei . . . Isten a tanum, hogy még olvasni sem akartam azokat.

Az első levelet egy napig folytonosan zsebbe hordoztam, a nélkül, hogy bátorságom lett volna azt felbontani; de azt elolvasni annyit jelentett, mint vallomását ujjal meghallgatni és én erősen feltettem magamban, hogy ezt nem teszem!

Védangyalomat könyörögve kérttem, hogy adjon erőt önt elfeledhetni . . .

Ah! nehezen harcoltam.

Most veszve vagyok, de mit törődöm én vele?

Nagyon is szeretem önt . . .

Csak azt tudom, hogy elviselhetlen rám nézve önt szerencsétlennek látni.”

Görcsös zokogásba tört ki:

„Ah, hagyjon el” és felemelkedett, hogy az ölelő karoktól meneküljön.

Hogy őrizhette meg René ily érzéki mámorban azon erőt, hogy ganu okokat gyűjtsön; melyek a kedvese által játszott szerepet világossá tegyék?

Ha ez nála egyáltalán lehetséges lett volna, ugy már öltözte elegendő lett volna, hogy megértesse vele, mily szándékkal jött Zsuzsánna a „Rue Coetlogen”-ben levő lakására.

De René egyáltalán semmire sem gondolt, csak azon végtelen szerelemre, mely mindkettőjüket szívet betölté.

Boldog napok.

Midőn Zsuzsánna a „Rue Coetlogen”-ban levő lakást elhagyta, már akkor a további észjöveteleket megbeszélték.

Az ujjonnan kezdett regény varázsa oly hatalmat gyakorolt e különben okos, hideg lényre, hogy a fiatal embernek, ki a félhomályban utána nézett, önkénytelenül mosollyal és kezével intett „Isten hozzád”-ot. Teljesen győzedelmeskedett, mert számításai mind bekövetkeztek.

A hirtelen Azon n követte ját elja mondva

akarja, kintsem rülni fo

zet ide

C

B távirat intező egyesü tartott

C

zólta e

K. E.

volna

városá

kongre

ügyeke

A

tartott

resszus

összes

dezési

foly

az o

ben,

A

sába b

lag kir

tásá

s z ü k

levette

DEB

II. Idé

Vig op

Zenés

Lari

Pom

Ang

Lang

Clair

Tren

Lonc

Cida

Cada

But

Guil

Ana

Javo

Ther

Grev

Bab

Hus

Elé

Mé

Óreg

Ven

Her

Gilb

rök, u

Hol

A csalódásnak csak egy pillanatát érezte, hirtelen gerjedelmét a fölébresztett eszmélésnek. Azon negyed órában, mely teljes boldogságát követte, és miután az álszemérem komédiáját eljatszotta, — megkezdte a rohamot, — mondván:

— Igéretet kell nekem tennie . . . Ha nem akarja, hogy ezen szerelmet, mint bűnt ne tekintsem, ugy esküdjék meg, hogy kedvemért kerülni fogja a világot . . .

(Folyt. köv.)

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése február 8-án:**

(Távirati tudósítás Ér. 4 óra p.)
c = száraz, o = hideg.

Legujabb.

Közművelődési kongresszus.

Budapest február 8. (A „Debr. Hirl.” ered. távirata.) A magyar közművelődési egyesületek intéző körei az összes magyar közművelődési egyesületek kongresszusa ügyében értekezletet tartottak.

Gr. Bethlen Gábor az értekezlet elnöke közölte a jelenvoltagekkel az eszmét, hogy az E. M. K. E. vezetése és rendezése mellett szükséges volna ez évben, az Alföld valamelyik nagyobb városában az összes közművelődési egyesületeket kongresszusra egybehívni, hogy a közös érdekű ügyeket megbeszéljék.

Az E. M. K. E.-nek, tavaly Budapesten tartott közgyűlése kimondotta, hogy ezt a kongresszust még ebben az évben rendezni, arra az összes testvér egyesületeket meghívja és a rendezési költségeket is viseli. Tényleg már folytakis tárgyalások, hogy ez az országos gyűlés Debreczenben, Aradon vagy Szabadkán tartassék meg.

Az értekezlet azonban a javaslat tárgyalásába bele sem ment, hanem majdnem egyhanglag kimondta, hogy kongresszus tartását ez idő szerint nem tartja szükségesnek és így az egész kérdést levette a napirendről.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

II. Idény bérlet 112-ik szám. VI. Kis bérlet 12-ik szám. Páros. Páros. Csütörtök, 1893. február hó 9-én.

Angot aszony leánya.

Vig operette 3 felv. Irták: Clairville, Siraudin és Coning. Zenéjét szerette: Lococoq, Ford. S. J. (Karnagy: Delin. Rendező: Rónaszéki.)

S Z E M É L Y E K ;

Larivaudière, agglegény	—	—	Püspöki.
Pomponet, fodrász	—	—	Rónaszéki.
Ange Pitou, népének	—	—	Sólyom.
Lange kisasszony, színésznő a „F a y d e a u” színháznál	—	—	R. Réti L.
Clairette Angot, virágárusó	—	—	Órley Flóra
Treuiess, arszlán	—	—	Balassa.
Lonchard, rendőrtűgnyök	—	—	Németi
Cidalise, Lange kisasszony barátnője	—	—	Bánátné.
Cadet.	—	—	Szebeni.
Buteaux, a csarnok árusai	—	—	Czakó.
Guillaume	—	—	Rajcsányi.
Amaranthe,	—	—	Locsarekné
Javotte, a csarnok árusnői	—	—	Tibanyi K.
Therete,	—	—	Kovács F.
Grevin, arszlán	—	—	Szűcs.
Babette, Clariette szobaleánya	—	—	Madurovics
Huszártiszt	—	—	Szabó Lajos
Első)	—	—	Nagy.
Mésodik) huszár	—	—	Vidör.
Óreg ur	—	—	Markovics
Vendéglős	—	—	Sar ai.
Hersillia, Lange kisasszony szobaleánya	—	—	Mérei Iza.
Gilbert, Lange kisasszony komornoka	—	—	Nagy J.

Csarnokbéli nők és férfiak, gránátosok, összecsküvők, urak, hölgyek, nép mindkét nemből. Történik: Párisban. Idő: jelenkor.

Pénteken a színház zárva.

Holnapután Szombaton 1893. Február 11-én bérlet-folyamban.

Argyl és Tündér Ilona. látványos színmű.

Idégenek névsora.

Bika szálloda.

Grünbaum J. kdő, Bpest, — Singer kdő, Bpest, — Zimmerman kdő, Bécs, — Häcker kdő, Bécs, — Petezav kdő, Bpest, — Haas kdő, M. Szigeth, — Prihradldnyi hivataluok Bpest, — Hanzel kdő, Bécs, — Ringer kdő, Kassa, — Groshendler és neje Bécs, — Fráter főszolga bíró H. Bőszörmény, — Hirsch J. utazó Bécs, — Simhauser kdő Brunn, — Bettelheim kdő, Bécs. —

Angolkirálynő szálloda.

Indra Tamás utazó, Bécs, — N. Ernfeld utazó Bpest, — Nagy Sandorné magánzó M.-Szigeth. —

Frohner szálloda.

Ungár Sándor ut. Bpest, — Kranczthor ut. Bpest, — Friedman ut. Bécs, — Rozenberger S. bor kdő, Kis-Marton, — Perl Fülöp ut. Bpest, — Wirth J. ut. Bpest, — Wacker Pál ut. Bécs, — Galdonyi ut. Bpest, — Pfeifer Lipót: Bécs, — Weltman Jeni nevelőnő Ujváros, — Hagymásy birt. H.-Pályi. —

Tanulóul

egy 15—16 éves jó házból való fiu, THIESZEN H. tapettagyári raktárába, a tapettirozási munkálatokhoz fölvetetik.

Olyanok, kik a németnyelvben és rajzolásban jártasok, előnyben részesülnek.

Értekezhetni: reggel 9—12-ig, Darabos-utca 988.

Az üzlet végleges felosztása folytán

csak rövid ideig

tart a még raktáron levő összes áruknak, u. m: szines mosó velelek, fehér Figue velelek, különböző Kendők, Cosmanosi Toilé, Atlas Satin és Batistok, kötő-pamutok s másnemű áruknak

feltűnő olcsó árak

melletti eladása, a

HEIDER ANTAL

üzletében,

Nagytemplom-tér, Stenczinger ház.

Iparhatóságilag engedélyezett részbeni **Végladás!** **Végladás!**

MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAKON
Női ruha-szövetek,
Flanel, kasan,

Báli kelméket,

Atlas satin | Batist | surah-selymek | tolllegyezöket
1 Mtr. 45. | 30—40. | 1 Méter 95. | 1 db. 30—5 frt.

virágok — fejdíszek — szallagok — kesztyük
harisnyák — ruhavédők — Parfüm — szappan — rizspor stb.

Báli belépők

3 frttól egész 12 frtig dus választékban.

Diszitett női és gyermek kalapokat,
melyeket még készletem tart, fél árban árusítom el.

Szövet m 11 árban kaphatók.

Férfi ingek, nyakkendők, gallérok, kék-zelők, botok, tárczák, kefék, fésűk, alsó ruhák, harisnyák, kézelő- és vendég-gombok, nadrágtartók, zsebkendők stb.

Mouffok, sipkák, gallérok, boák, 1 drb Mouf és boa 6 frt 50., még nem volt árban. Esernyők, kötények, ruhácskák, téli felső leány gyermek kabátok stb.

1 pár bőrkesztyű 65 kr.

1 pár bőrkesztyű 1 frt.

PLANK ÁGOST,

női divat szövő és rövidáru üzletben, Bika szállodával szemben,
DEBRECZEN.

